

som muligt. Hele Indholdet af hans Tale var imidlertid en saa decideret Fraraaden af Lovforslaget, som man kan tænke sig. Indtil Slutningen kom, sagde jeg til mig selv, her have vi en Bekræftelse paa, at Bestyrelsen for det fjællandske Jernbaneselskab ikke har været saa enigt om at gjøre sin Indstilling til Generalforsamlingen, som man beretter, idet jeg efter hele Indholdet af det ærede Medlems Foredrag troede i haand at se en Talsmand for den maaste stærke Minoritet blandt de stemmende Medlemmer, som have været imod, at der overhovedet skulde gjøres Forsøg paa, om den Sag kunde afgjøres nu, dels mellem Lovgivningsmagtens Faktorer indbyrdes, dels mellem Regeringen og Rigsdagen paa den ene Side og Aktieselskabet paa den anden Side. Naar man nu tager dette betydningsfulde Lovforslag under Overveelse, spørger man sig selv, hvad betyder den tilstedeværende Bigegyldighed for Forhandlingerne her i Folkethinget om denne Sag? Skal den sigte paa, hvad man ofte har sagt om Folkethinget, at det kniber skundom ved Spørgsmaal om Hundreder og Tusinder af Kroner, men at det derimod nok, naar det gjælder om det tilsværgede Antal Millioner, kunde sluges Nødderne uden at knække dem; eller betyder det en afgjort Antipathi imod overhovedet at komme til en indgaaende Overveelse af Sagen og til et Resultat, altsaa en forud indtaget Stemning imod overhovedet at have med Sagen at gjøre? Det veed jeg ikke; men jeg veed i alt Fald, at dette Lovforslag er af en saa omfattende Karakter, af en saadan Betydning, at jeg tror, at det er vor Pligt at se Sagen for og imod, og jeg er Enhver taknemlig, der bidrager til at klare Sagen, hvorfor jeg ogsaa er det ærede Medlem, der har foranlediget mig til at tage Ordet, taknemlig for hans Foredrag. Naar det Lovforslaget kom temmelig pludselig — jeg veed ikke, om der er nogle, ja maaste enkelte, men i alt Fald ikke mange af os, der have haft nogen Anelse om, at denne Samling skulde bringe et saadant Forslag til Forhandling — vil jeg dog sige, at den Rante, her ligger til Grund derfor, er ikke nogen ny. Vi have overhovedet ikke behandlet nogen nok saa lille Stump Bane Vest for Store Belt, uden at vi ere streife ind paa det Forhold, at Banerne Ost for Store Belt, navnlig paa Sjælland, vare i et privat Selskabs Hænder, vi have talt om de Hindringer, der i den Henseende vare tilstede og udtalt Ønsket om at komme bort deraf. Det er selvfølgelig, at der ogsaa i denne Henseende har staet en stærk Kamp, da vi forhandlede de forskjellige andre Baner, navnlig Sydbanen til Masnedssund og Banen til Frederikssund, der jo fik en Forlængelse af henholdsvis 15 og 4 Mar. — Der var da meget stærke Indsigelser mod denne Forlængelse, fordi man ikke vilde holde Banerne for længe paa Selskabets Hænder. Altsaa er Sagen i og for sig langt fra uforanlediget ved de Forhand-

linger, vi her have ført, jeg tør snarere sige, at den er meget ofte foranlediget bragt under Overveelse. Hvad nu selve Indholdet af Forslaget angaar, staar det for mig saaledes, at man kunde ønske i flere Retninger yderligere at faae defineret Selskabets Rettigheder og Forpligtelser, som det i § 1 er nævnt, at Staten skulde overtage. De Oplysninger, som kunde foranledige til nærmere at gaa i det Enkelte i den Henseende, ligge ikke for og høre vel ogsaa naturligt hen til et Udvalgs Arbejder, hvorfor jeg ikke skal komme nærmere ind derpaa. — Jeg skal kun gjentage, at jeg tror, der i den Henseende maa kræves yderligere Oplysninger og om muligt en nærmere Fixering af Finansministerens Bemyndigelse i forskjellige Retninger, hvis en saadan Lov skulde udførelse. Hvad selve Principet angaar, om det maa anses ønskeligt, at Staten overtager det private Selskabs Baner, antager jeg med det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds, at, naar ellers de Betingelser, man kan opnaa det for, tilstaa, er der Stemning derfor her i Rigsdagen; ellers vilde alle de Udtalelser, der ere gaaede i den Retning tidligere, Intet betyde. Jeg vil ogsaa indrømme, at kun ad denne Vej er man nogenlunde sikker paa at dele baade Sol og Vind lige mellem de forskjellige Statsborgere ved Udviklingen af vore Kommunikationsmidler; men med Hensyn til Betingelserne ligger jo Hovedpunktet her for: 100 Kr. skulde gjælde 125 Kr. Dersom det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds havde sluttet med at sige, at det var for Meget, vi saaledes skulde give dette Selskab, og at der stod for mange Forpligtelser uopfyldte til, at vi egentlig kunne sige, at Kommunikationsmidlerne paa Sjælland i alt Fald vare udviklede til en passende Fuldkommenhed, kunde jeg forstaa flere af de Indvendinger, det ærede Medlem gjorde imod Sagen, ogsaa med Hensyn til selve Summen; men derimod kan jeg ikke forstaa, at det ærede Medlem kunde finde, at dette Beløb ikke var fuldt ud tilstrækkeligt, samtidig med, at han nævnte os en hel Række af Opgaver, som endnu ere uløste, og som naturlig ligge indenfor dette Selskabs Omraade. Et er, hvad dette Selskab juridisk kan tilpligtes til, et Andet, hvad man maa antage, der ligger indenfor dets moralske Omraade, der jo er at fremme Kommunikationsmidlerne paa Sjælland, ogsaa hvad Forbindelsen med de andre Landsdele angaar, paa en saadan Maade, at man i alt Fald kan sige, at den svarer til Udviklingen i det øvrige Land, selvfølgelig med et plus, paa Grund af, at Udviklingen naturligvis maa være endnu langt mere fremme paa Grund af, at disse Baner udmunde i Hovedstaden eller i den Hovedstaden nærmest liggende Provinds. Naar Selskabet da skulde udvide sig paa de forskellige Omraader, som det ærede Medlem nævnte, og som jeg senere skal komme til, maatte det betyde saa meget som, at